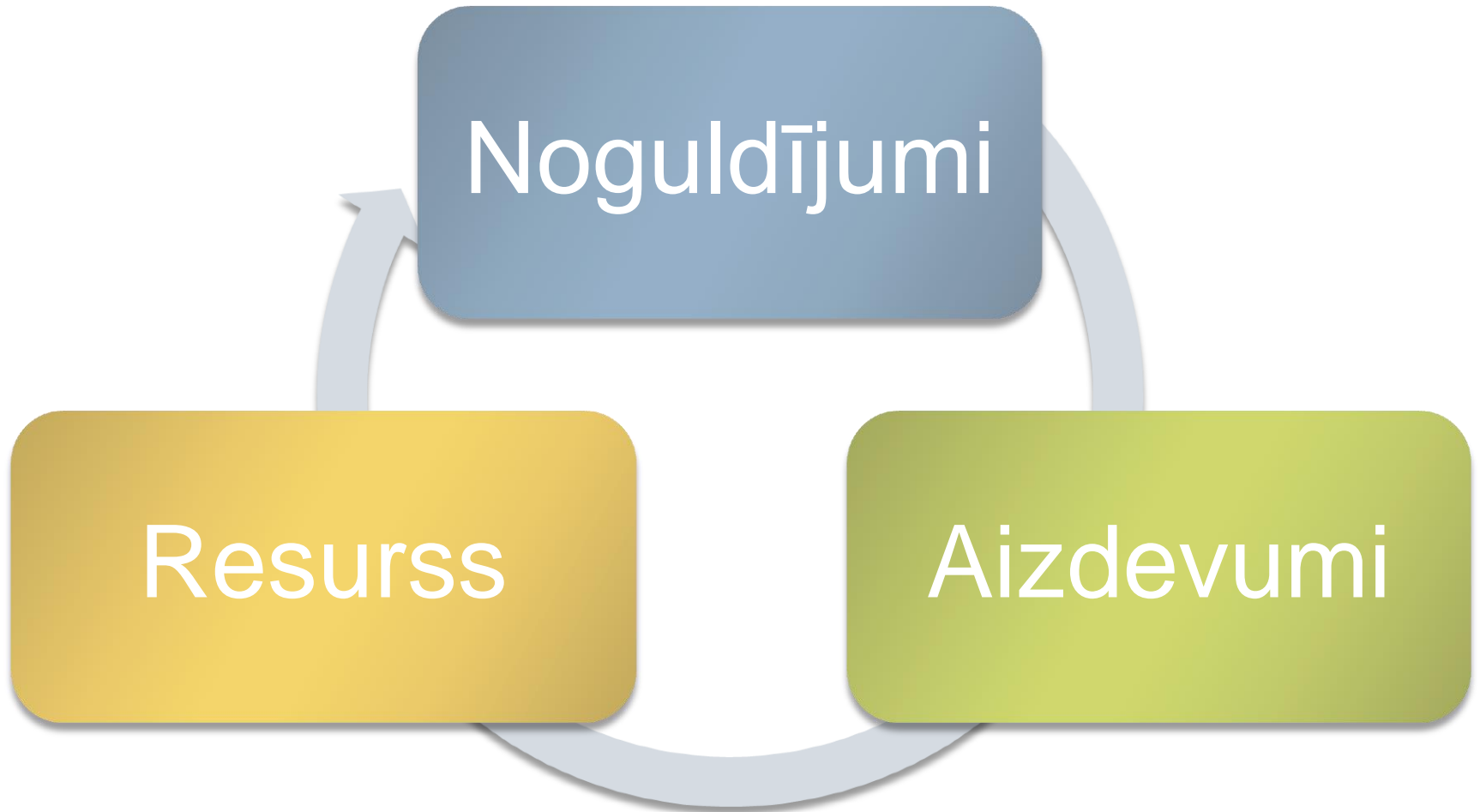

Krājaizdevu sabiedrības Latvijā un pasaulē

Madara Māra Irbe un Rihards Strenga
2016. gada 9. septembrī Līgatnē

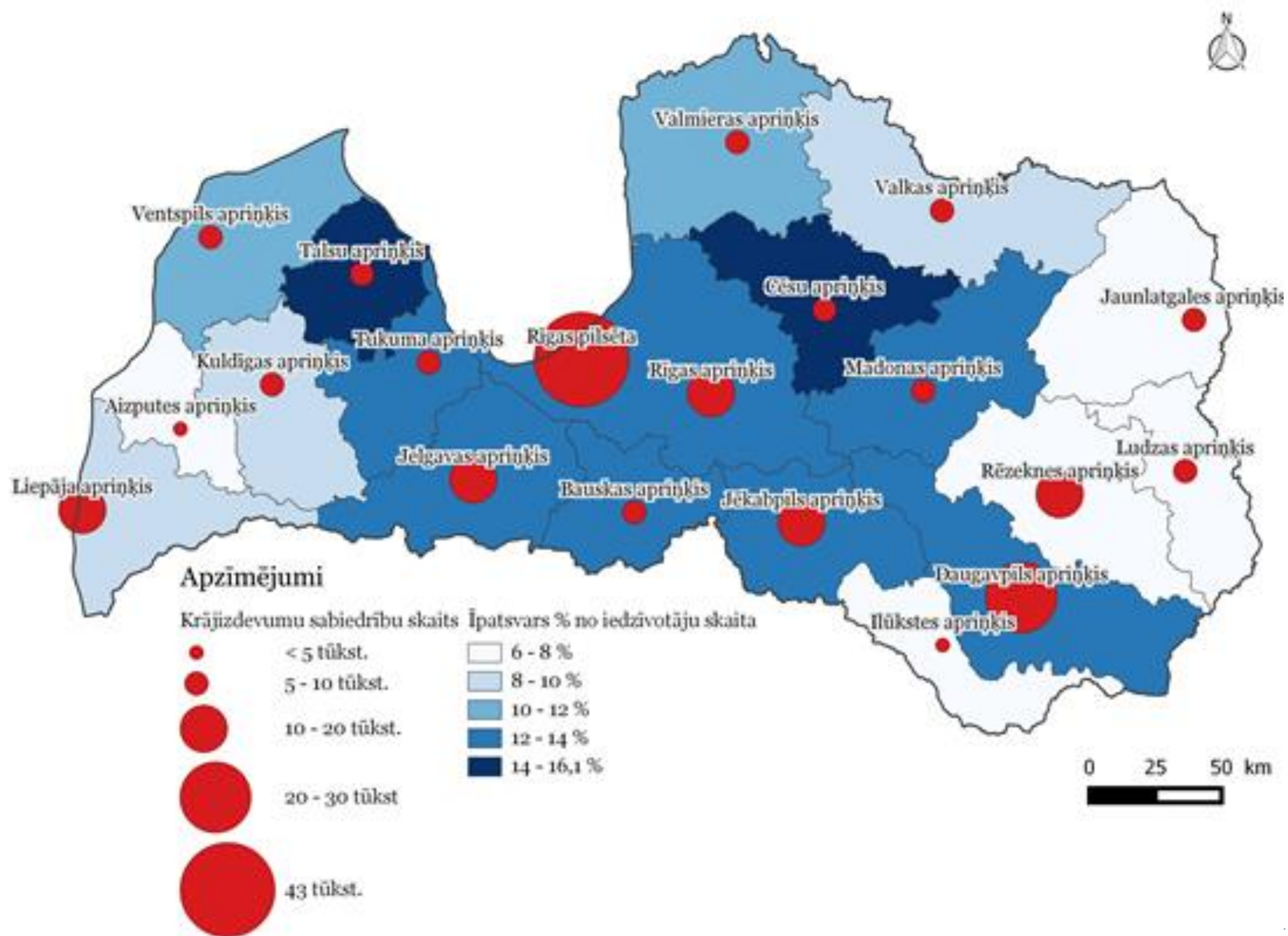
KRĀJ + AIZDEVU + SABIEDRĪBA

Krājaizdevu ≠ komercbanka

	Krājaizdevu sabiedrības	Komercbankas
Mērķis	Darboties savu biedru interesēs	Gūt peļņu
Īpašumtiesības	Biedri ir tās īpašnieki	Būsi tikai tās klients
Lēmumu pieņemšana	Katram biedram ir viena balss	To kontrolē valde un vadība
Pakalpojumi	Pakalpojumi pielāgoti biedriem	Pakalpojumi peļņas gūšanai
Peļņa	Peļņa tiek atgriezta krājaizdevu sabiedrībā, lai nodrošinātu labākas % likmes un uzlabotu pakalpojumus saviem biedriem	Peļņa nonāk atpakaļ pie akcionāriem

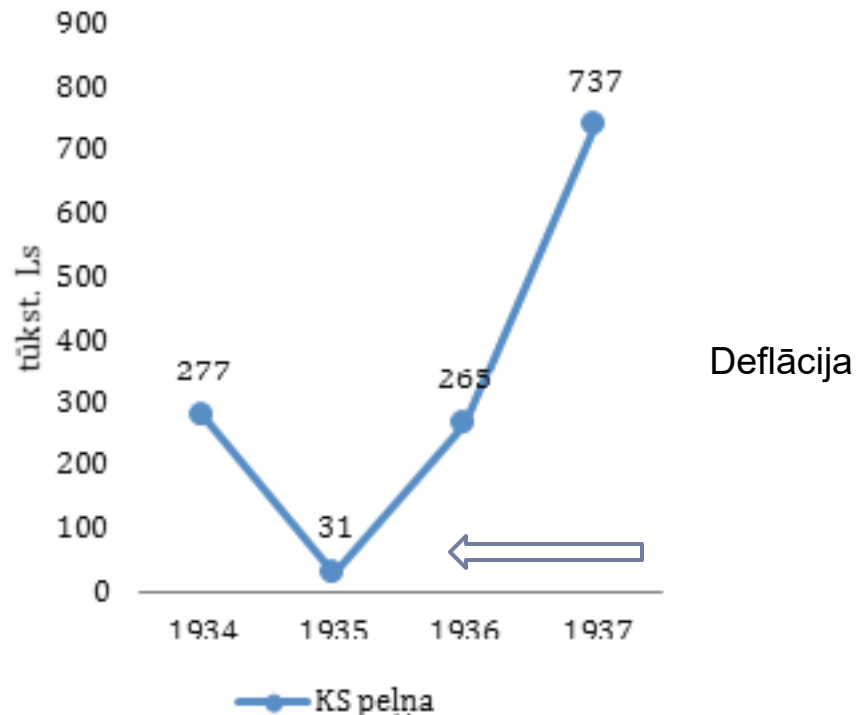
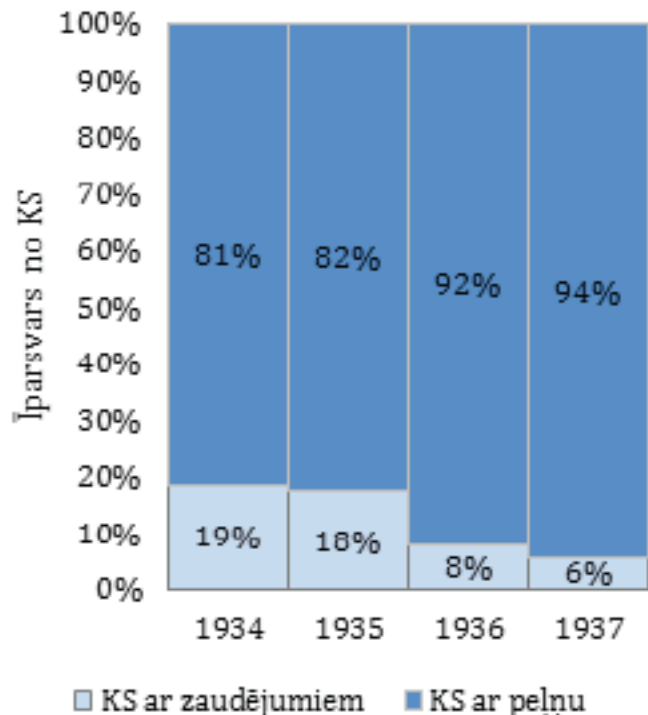
Krājaizdevu sabiedrību skaits un struktūra 1930. gadā

Apriņķis	KS skaits	Ieņēmumi gadā (Ls)	Biedru skaits	Ieņēmumi uz vienu biedru 1930.gadā (Ls)	Iedz. skaits 1930.gadā	Iedz. īpatsvars KS
Aizputes	10	65 610	2 074	31.6	31 251	6.6%
Bauskas	20	303 065	6 153	49.3	44 357	13.9%
Cēsu	25	440 475	9 782	45.0	60 862	16.1%
Daugavpils	64	677 480	27 438	24.7	202 384	13.6%
Ilūkstes	14	88 759	4 085	21.7	54 816	7.5%
Jaunlatgales	15	109 930	6 718	16.4	104 348	6.4%
Jelgavas	47	950 832	12 226	77.8	98 875	12.4%
Jēkabpils	19	164 621	5 789	28.4	46 612	12.4%
Kuldīgas	17	227 158	5 221	43.5	53 636	9.7%
Liepājas	39	385 549	10 770	35.8	110 880	9.7%
Ludzas	12	105 823	5 586	18.9	90 227	6.2%
Madonas	28	325 577	9 116	35.7	73 108	12.5%
Rēzeknes	25	174 911	10 161	17.2	144 168	7.0%
Rīga	130	3 956 032	42 822	92.4	377 917	11.3%
Rīgas	54	443 569	13 861	32.0	107 423	12.9%
Talsu	20	237 727	6 341	37.5	41 737	15.2%
Tukuma	18	184 434	5 503	33.5	43 426	12.7%
Valkas	27	246 702	6 939	35.6	78 540	8.8%
Valmieras	28	484 788	9 931	48.8	84 890	11.7%
Ventspils	11	220 195	5 319	41.4	50 588	10.5%
Latvijā kopā	623	9 793 237	205 835	47.6	1 900 045	10.8%

1930. gadā

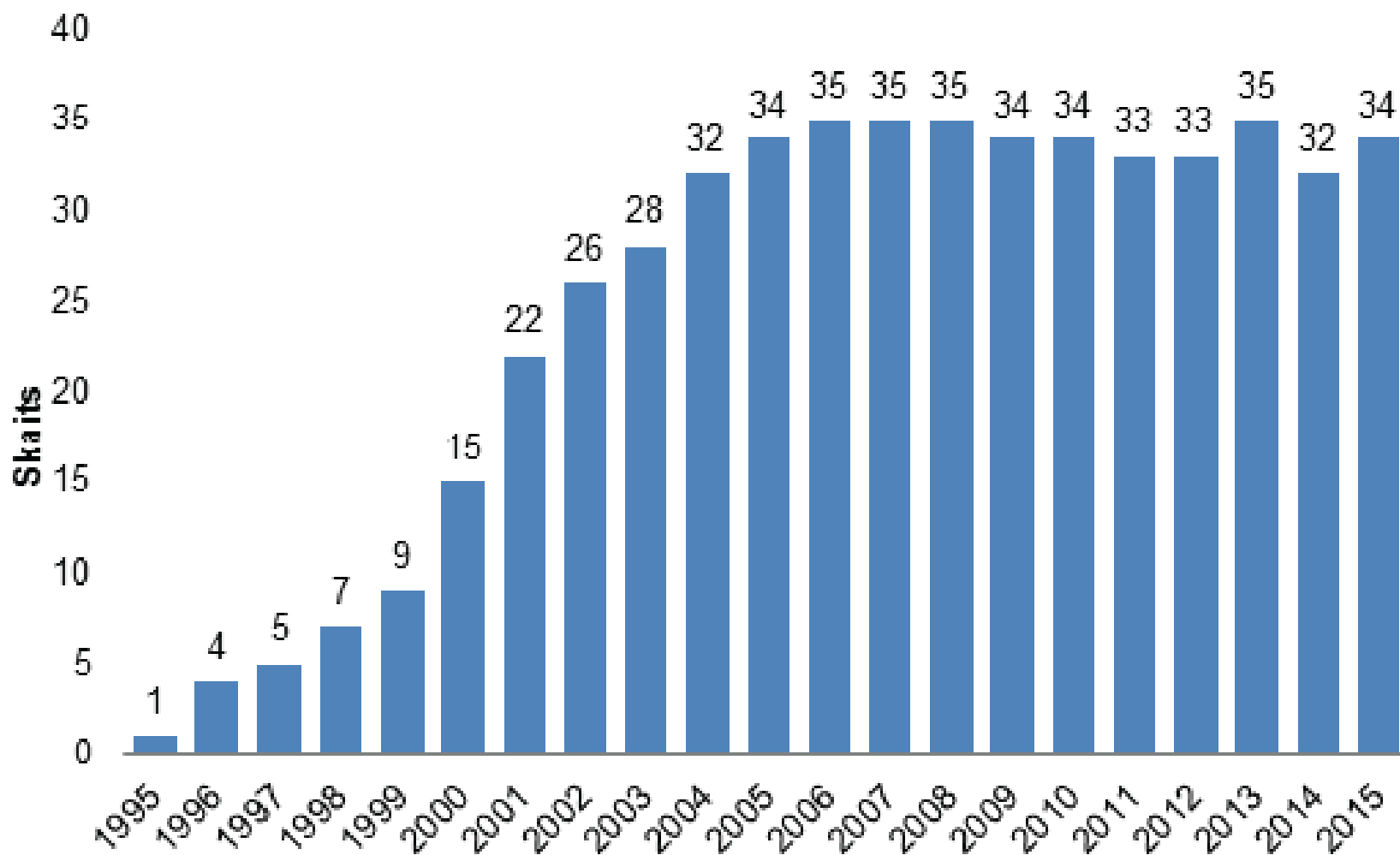
Krājaizdevu sabiedrību finansiālie rezultāti, atkopjoties no krīzes

Sākam visu no jauna!

Krājaizdevu skaita dinamika

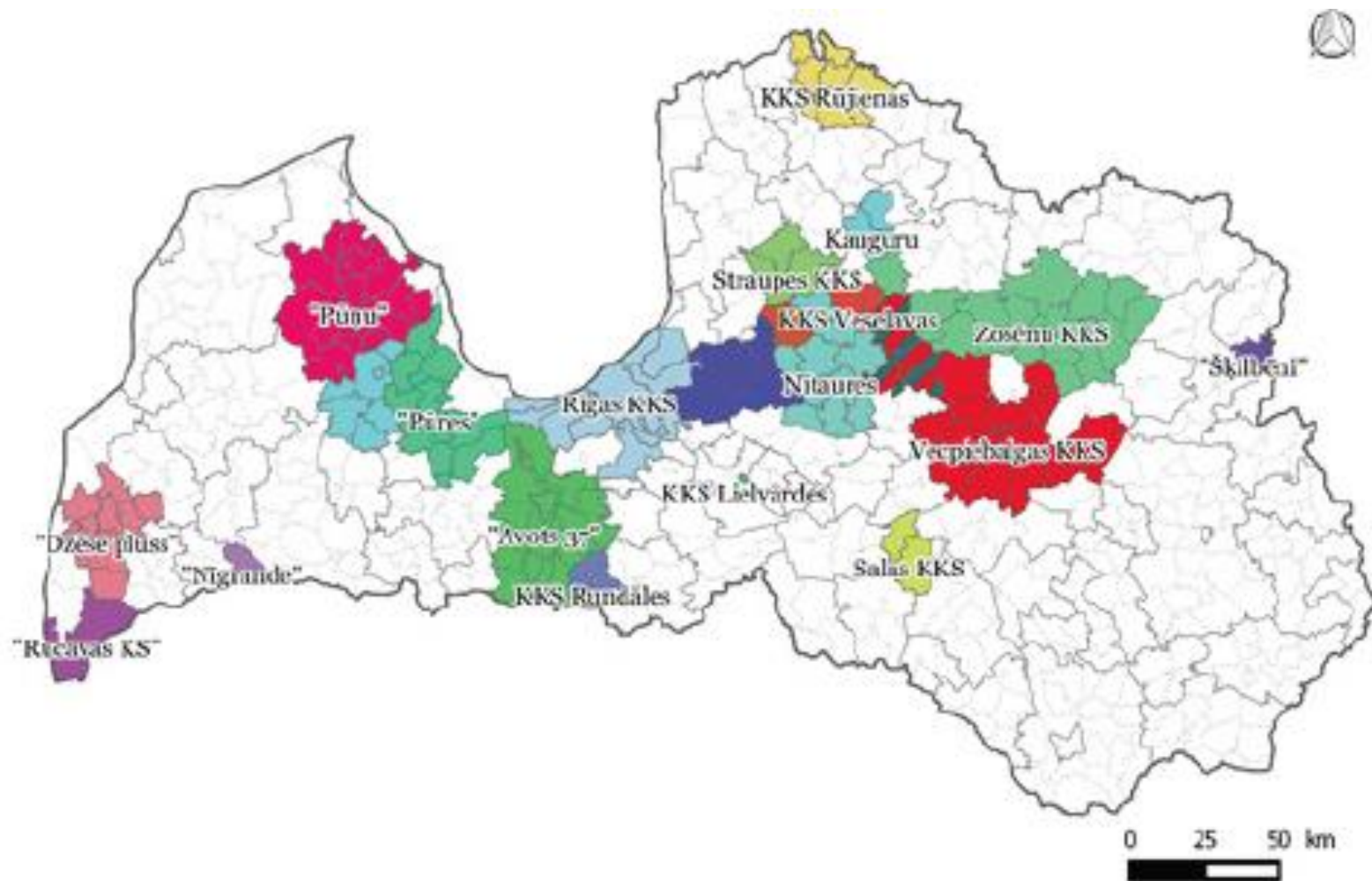

Krājaizdevu sabiedrību veidi

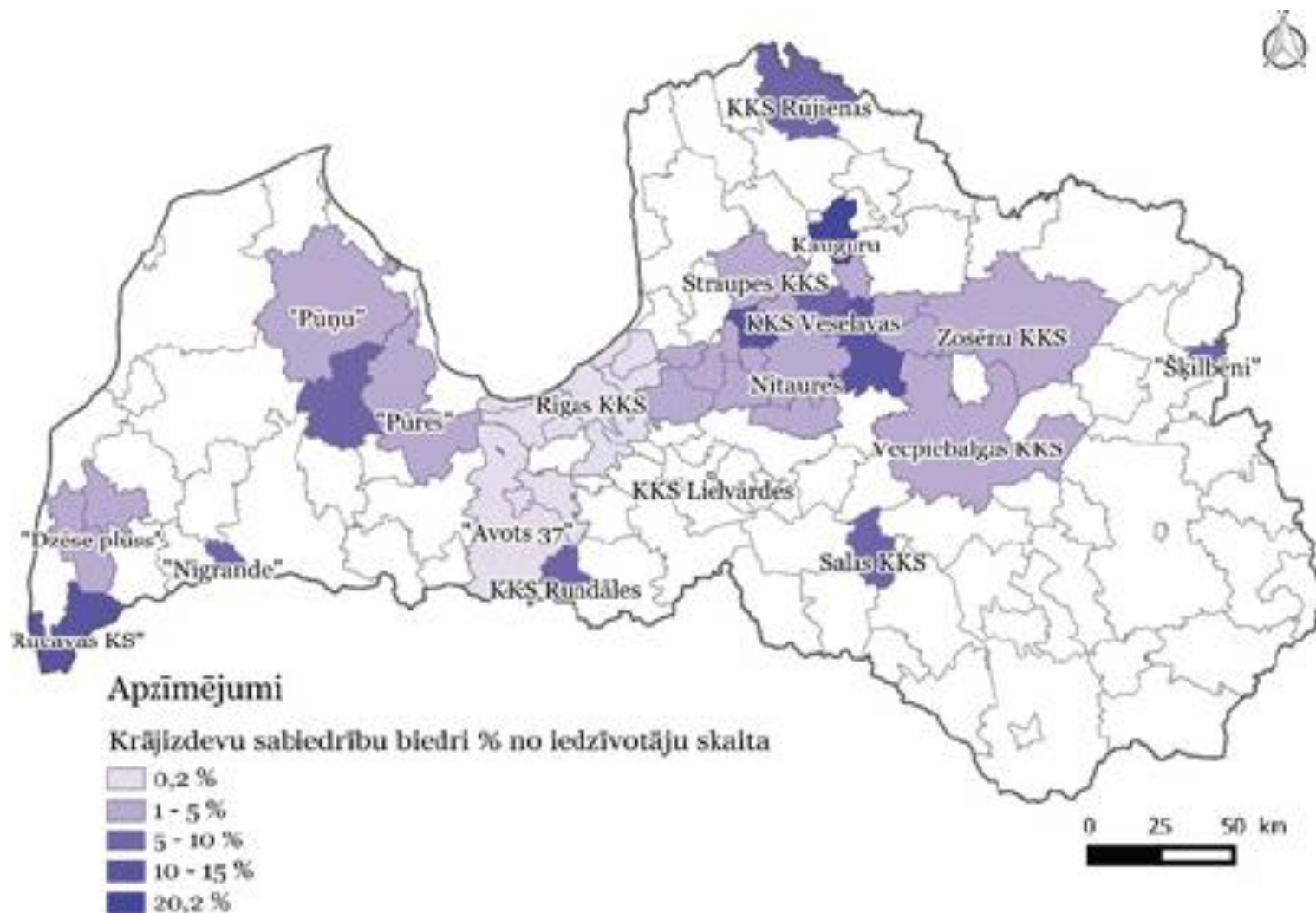
- ▶ Arodbiedrību
- ▶ Interesešu
- ▶ Reģionālas

Teritoriālo KKS izvietojums 2016. gadā

Iedzīvotāju īpatsvars teritoriālajās KKS

Būtiskie ieguvumi

- ▶ Elastīgums krīzes laikā
- ▶ Darbojas savu biedru interesēs
- ▶ Pārzina situāciju teritorijā, kurā darbojas
- ▶ Spēj veidot savam reģionam atbilstošus un nepieciešamus produktus/pakalpojumus

KRĀJAIZDEVU SABIEDRĪBAS KANĀDĀ

694 KRĀJAIZDEVU SABIEDRĪBAS

10,120,994 BIEDRI

43,2% NO IEDZĪVOTĀJIEM

NOGULDĪJUMI 229,585,779,318 (USD)

AIZDEVUMI 238,767,609,884 (USD)

OBLIGĀTĀ REZERVE 24,136,887,211 (USD)

AKTĪVI 283,025,537,565 (USD)

<http://www.woccu.org/> 2015.g.decembrī

KRĀJAIZDEVU SABIEDRĪBAS PASAULES MĒROGĀ

A light gray world map is visible in the background, showing the outlines of continents and countries. The map is centered on the Atlantic Ocean, with North and South America on the left and Europe, Africa, and Asia on the right.

105 VALSTIS

57,480 KRĀJAIZDEVU SABIEDRĪBAS

217,373,324 DALĪBNIEKI

IETAUPĪTI 1,470,863,017,622(USD)

AIZDEVUMOS 1,202,039,908,250(USD)

REZERVES 181,447,651,073(USD)

KOPĒJĀ VĒRTĪBA 1,792,935,093,480(USD)

<http://www.woccu.org/about/intlcusystem/> 2014.g.

Kāpēc krājaizdevu sabiedrības?

- ▶ Risinājums naudas trūkumam teritorijās, kur tās darbojās
- ▶ Apvieno mazturīgu personu vai grupu vājo kredībspēju
- ▶ Alternatīva augļotāju un banku pieprasīto aizdevumu augstajām likmēm un noguldījumu zemajām likmēm
- ▶ Apmierina pieprasījumu pēc piemērotiem kredītresursiem valstī

Rokasgrāmata par krājaizdevu sabiedrībām

SATURS

PRIEKŠVārds

IEVADS

1 Krājaizdevu sabiedrības pasaulē.....	10
1.1. Vēsture	13
1.2. ASV	15
1.3. Latviešu krājaizdevu sabiedrības ASV	19
1.4. Kanāda	22
1.5. Lietuva	26
1.6. Polija	30
1.7. Ziemeļīrija	32
1.8. Kopsavilkums par krājaizdevu sabiedrību piemēriem pasaulē	34
2 Krājaizdevu sabiedrības Latvijā.....	36
Krājaizdevu sabiedrības Latvijā pirms Pirmā pasaules kara un starpkaru periodā (1918–1939)	
2.1. Krājaizdevu sabiedrības Latvijā pirmskara laikā	37
2.2. Krājaizdevu sabiedrību attīstība pirmās neatkarīgās Latvijas laikā	38
2.3. Krājaizdevu sabiedrību finansiālie aspekti	42
2.4. Kredītkooperatīvu darbība pēc 20. gs. 30. gadu krīzes	53
2.5. Krājaizdevu sabiedrības Ulmaņa laikos	58
2.6 Krājaizdevu sabiedrības Latvijā pēc neatkarības atjaunošanas.....	59
2.7. Kooperatīvo krājaizdevu sabiedrību attīstības hronika līdz 2016. gadam	63
2.8. Kooperatīvo krājaizdevu sabiedrību raksturojošo finanšu rādītāju dinamika un tendences 2000.– 2015. gadā	86
2.9. Nobeiguma secinājumi	95
3 Praktiski soļi līdz savai kooperatīvajai krājaizdevu sabiedrībai.....	98
3.1. Kooperatīvās krājaizdevu sabiedrības izmaksas	99
3.2. Kooperatīvās krājaizdevu sabiedrības dibināšanas stadijas	101
3.3. Nepieciešamie dokumenti, lai sagatavotu iesniegumu FKTK licences saņemšanai	104
4 Galvenās atziņas un skats nākotnē, stiprinot kooperatīvo krājaizdevu sabiedrību kustību.....	119

<http://www.laukutiks.lv/informativie-materiali/finanses>

<http://www.laukutiks.lv/nozares/uznemejdarbiba/raksti/rokasgramata-par-krājaizdevu-sabiedrībām>

Paldies par uzmanību!

Madara Māra Irbe un Rihards Strenga